

НАРОДНА БАНКА СРБИЈЕ
СЕКТОР ЗА ПОСЛОВЕ С ГОТОВИНОМ

**ИЗВЕШТАЈ О ОТКРИВЕНИМ
ФАЛСИФИКОВАНИМ НОВЧАНИЦАМА**

Јануар–јун 2014.

Јул 2014.

Садржај:

1. Експертиза готовог новца	2
2. Експертиза ефективног страног новца	4
3. Однос откривених фалсификованих новчаница готовог новца и ефективног страног новца.....	6

1. Експертиза готовог новца

У првих шест месеци ове године, у поступку експертизе новца примљеног под сумњом да је фалсификован откривено је укупно 1.129 фалсификованих новчаница готовог новца, што је за 47,1% мање него у истом периоду претходне године, када је откривено 2.134 комада тих новчаница. Посматрано у номиналном износу, то смањење износи 64,1% (1.223.920,00 динара у периоду јануар–јун 2014. у односу на 3.409.570,00 динара у истом периоду 2013.). Апоенска структура откривених фалсификованих новчаница готовог новца дата је у Табели 1.

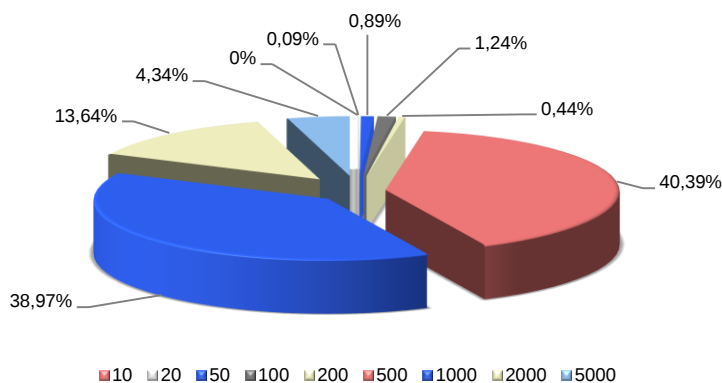
Табела 1. Преглед откривених фалсификованих новчаница готовог новца, јануар–јун 2014.
(у комадима)

Апоен	5000	2000	1000	500	200	100	50	20	10	Укупно
Комада	49	154	440	456	5	14	10	1	0	1.129
Учешће у %	4,34	13,64	38,97	40,39	0,44	1,24	0,89	0,09	0,00	100

Извор: Народна банка Србије.

У структури откривених фалсификата новчаница готовог новца, доминантно учешће имају фалсификоване новчанице од 500, 1000 и 2000 динара (Графикон 1). Процентуално изражено, та три апоена заједно чине 93% броја фалсификата новчаница готовог новца.

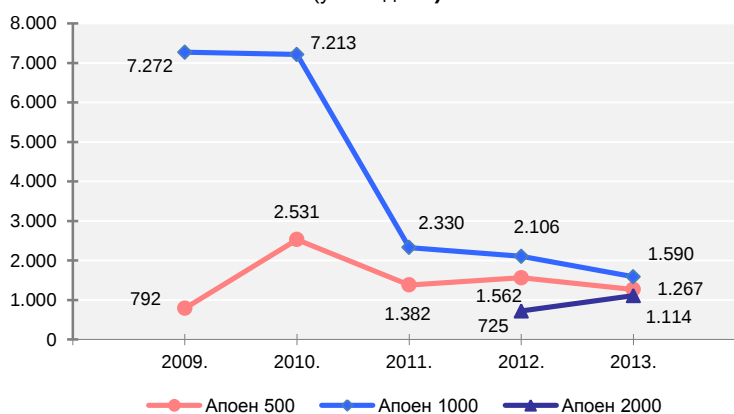
Графикон 1. Апоенска структура фалсификованих новчаница готовог новца у периоду јануар–јун 2014.
(у комадима)

Извор: Народна банка Србије.

На Графикону 2. може се видети да је од 2009. до 2013. године број фалсификата апоена од 1000 динара у константном паду.

Графикон 2. Најчешће фалсификовани апоени готовог новца (у комадима)

Извор: Народна банка Србије.

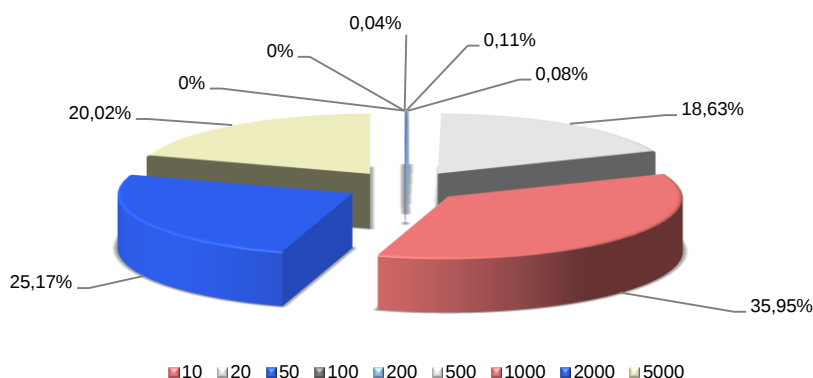
Када се посматра вредносно, у структури откривених фалсификата новчаница готовог новца, највећи је удео новчаница од 1000 динара, затим 2000, 5000 и 500 динара (Табела 2. и Графикон 3). Процентуално изражено, та четири апоена заједно чине 99,8% фалсификата готовог новца.

Табела 2. Преглед откривених фалсификованих новчаница готовог новца, јануар–јун 2014. (у хиљадама динара)

Апоен	5000	2000	1000	500	200	100	50	20	10	Укупно
Износ	245	308	440	228	1,0	1,4	0,5	0,02	0,00	1.223,9
Учешће у %	20,02	25,17	35,95	18,63	0,08	0,11	0,04	0,00	0,00	100

Извор: Народна банка Србије.

Графикон 3. Апоенска структура фалсификованих новчаница готовог новца у периоду јануар–јун 2014. (номинална вредност)

Извор: Народна банка Србије.

Ако ставимо у однос откривене фалсификоване новчанице готовог новца с готовим новцем у оптицају, који је на дан 30. јуна 2014. износио 271,5 милиона комада новчаница, или 143,6 милијарди динара (Табела 3), видимо да је на милион комада оригиналних новчаница у оптицају утврђено 4 фалсификованих новчаница готовог новца, тј. на милијарду динара у оптицају евидентирано је 8.523,1 динар фалсификованог новца.

Табела 3. Новчанице у оптицају – стање на дан 30. 06. 2014.

Апоен	Комада	Износ у RSD
5000	2.842.114	14.210.570.000
2000	16.646.960	33.293.920.000
1000	78.077.926	78.077.926.000
500	19.069.335	9.534.667.500
200	18.619.918	3.723.983.600
100	23.595.404	2.359.540.400
50	23.880.875	1.194.043.750
20	36.764.141	735.282.820
10	51.990.320	519.903.200
Укупно:	271.486.993	143.649.837.270

Извор: Народна банка Србије.

2. Експертиза ефективног страног новца

У периоду од јануара до јуна текуће године, у поступку експертизе новчаница под сумњом да су фалсификати откривено је 480 комада фалсификованих новчаница ефективног страног новца, што је за 37,5% више него у истом периоду претходне године, када је откривено 349 комада тих новчаница. Валутна и апоенска структура приказане су у Табели 4.

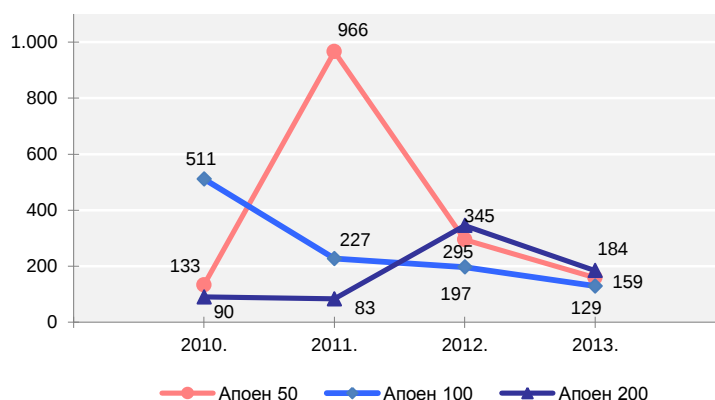
Табела 4. Преглед откривених фалсификованих новчаница ефективног страног новца, јануар–јун 2014.
(у комадима)

Валута	EUR							Укупно	USD		Укупно	Остало	Укупно
Апоен	500	200	100	50	20	10	5	EUR	100	50	USD		
Комада	11	53	59	66	18	2	2	211	247	1	248	21	480
Учешће у %	5,2	25,1	28,0	31,3	8,5	0,9	0,9	100	99,6	0,4	100	4,4	100

Извор: Народна банка Србије.

У истом периоду откривено је укупно 211 комада фалсификованих новчаница евра, или за 24,1% мање него у првих шест месеци претходне године, када је евидентирано 278 комада тих новчаница. Однос броја комада најчешће фалсификованих апоена евра, од 50, 100 и 200 евра, у последње четири године приказан је на Графикону 4.

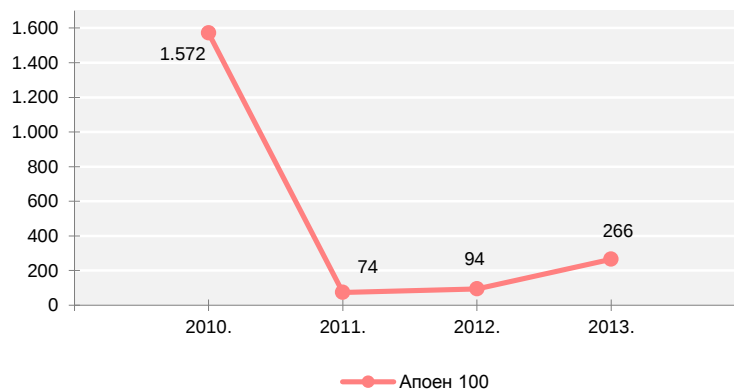
Графикон 4. Најчешће фалсификовани апоени евра
(у комадима)

Извор: Народна банка Србије.

У првој половини ове године откривено је 248 фалсификованих новчаница америчког долара, што је преко четири пута више него у истом периоду претходне године, када је евидентирано 59 комада тих новчаница. Од јануара до јуна ове године, осим једног фалсификата од 50 долара, остало је евидентиран искључиво фалсификат апоена од 100 долара. Графикон 5. приказује кретање броја комада откривених фалсификата тог апоена у последње четири године.

Графикон 5. Најчешће фалсификовани апоен USD
(у комадима)

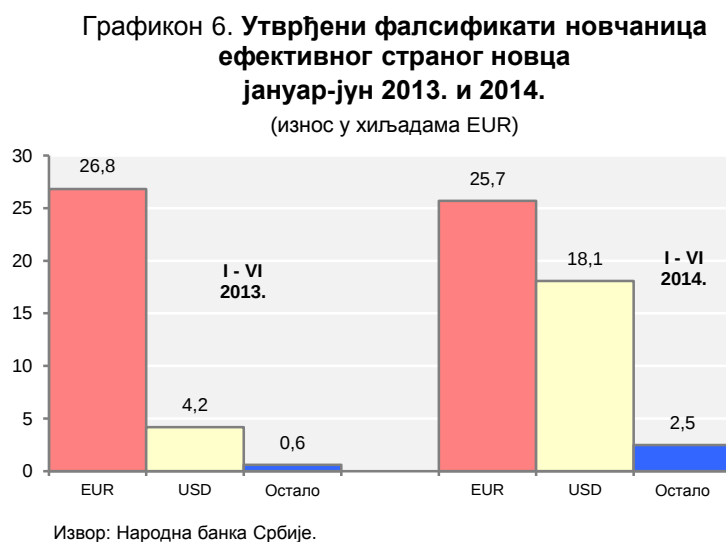

Извор: Народна банка Србије.

Групу валута „Остало“ у Табели 4. чине фалсификоване новчанице три валуте: британске фунте (шест комада) немачке марке (пет комада) и конвертибилне босанске марке (десет комада).

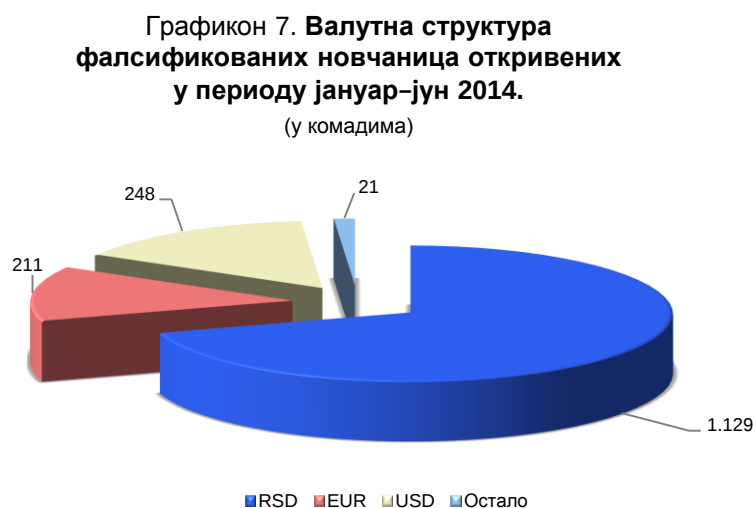
Посматрано по номиналној вредности, удео фалсификата појединих валута ефективног страног новца у укупно откривеним фалсификованим новчаницама ефективног страног новца, као и њихов однос с истим периодом претходне

године, најбоље ћемо сагледати ако вредности појединих валута изразимо у еврима (Графикон 6).

3. Однос откривених фалсификованих новчаница готовог новца и ефективног страног новца

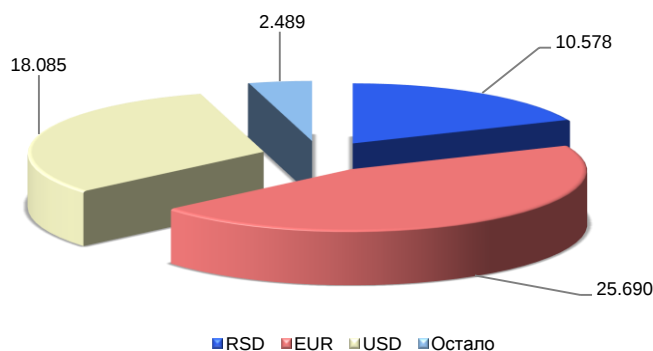
У укупно откривеним фалсификованим новчаницама у периоду јануар – јун 2014. године, однос броја комада откривених фалсификованих новчаница домаће валуте и страних валута дат је у Графикону 7.

Како се може видети, доминантно је учешће откривених фалсификованих новчаница домаће валуте (70,2%) у односу на учешће откривених фалсификованих новчаница страних валута.

Међутим, посматрано по номиналној вредности, удео фалсификата појединих валута у укупно откривеним фалсификованим новчаницама у првој половини 2014. најбоље ћемо сагледати ако вредности појединих валута изразимо у еврима (Графикон 8).

**Графикон 8. Валутна структура
фалсификованих новчаница откривених
у периоду јануар–јун 2014.**
(износ у EUR)

Извор: Народна банка Србије.

Може се видети да је највећи удео откривених фалсификованих новчаница евра (45,2%), затим америчког долара (31,8%) и домаће валуте (18,6%).